

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO PROSVJETE I ŠPORTA**

K O N A Č N I
**PRIJEDLOG ZAKONA O ZAVODU ZA ŠKOLSTVO
REPUBLIKE HRVATSKE**

Zagreb, studeni 2002.

K O N A Č N I
PRIJEDLOG ZAKONA O ZAVODU ZA ŠKOLSTVO
REPUBLIKE HRVATSKE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim zakonom osniva se Zavod za školstvo Republike Hrvatske (*u daljnjem tekstu: Zavod*), propisuje njegova djelatnost i ustroj, način upravljanja, te ostala pitanja od značaja za obavljanje njegove djelatnosti.

Članak 2.

Osnivač Zavoda je Republika Hrvatska, a prava i dužnosti osnivača obavlja Vlada Republike Hrvatske.

Članak 3.

Zavod je javna ustanova.
Sjedište Zavoda je u Zagrebu.

II. DJELATNOST ZAVODA

Članak 4.

Zavod trajno obavlja djelatnost praćenja, unapređivanja i razvoja sustava odgoja i obrazovanja za područje ranog (predškolskog), osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja, te školovanja djece hrvatskih građana u inozemstvu.

U obavljanju djelatnosti, Zavod:

1. utvrđuje i razvija kurikulum za pojedina područja iz stavka 1. ovoga članka (izrađuje nastavne planove i programe, sudjeluje u izradi obrazovnih standarda, utvrđuje metodologiju poučavanja i učenja, izrađuje kataloge postignuća učenika, daje mišljenje o nastavnim programima u postupku licenciranja odgojno-obrazovnih ustanova, te obavlja druge poslove u vezi s kurikulumom, u skladu sa zakonom);

2. pruža stručno-pedagošku pomoć odgajateljima, učiteljima, nastavnicima i stručnim suradnicima, prati i unapređuje sustav njihove trajne izobrazbe i napredovanja, te obavlja pedagoški uvid u ostvarivanje nastavnog plana i programa;
3. izrađuje analize stanja te vodi akcijska i primjenjena istraživanja u sustavu odgoja i obrazovanja;
4. ostvaruje zajedničke programe sa srodnim ustanovama, nastavničkim fakultetima, visokim školama, udrugama i stručnjacima u zemlji i inozemstvu, te obavlja informacijsko-dokumentacijsku i nakladničku djelatnost;
5. obavlja druge poslove u sustavu odgoja i obrazovanja, u skladu s a zakonom.

Članak 5.

Zavod je pravna osoba.

Djelatnost iz članka 4. ovoga zakona Zavod obavlja samostalno.

Članak 6.

Djelatnost Zavoda financira se iz državnog proračuna. Zavod može stjecati prihode i iz sredstava na temelju ugovora s korisnicima usluga, u skladu s utvrđenim programom rada, te iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Članak 7.

Zavod može započeti s radom:

1. kad utvrdi program rada i osigura minimalni broj savjetnika za obavljanje djelatnosti iz članka 4. ovoga zakona;
2. kad se osiguraju materijalno-tehnički i financijski uvjeti za početak rada Zavoda.

Ispunjenost uvjeta iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje ministar prosvjete i športa (u daljnjem tekstu: *ministar*) rješenjem.

III. USTROJ I RADNICI ZAVODA

Članak 8.

Ustroj Zavoda uređuje se statutom Zavoda, u skladu s odredbama ovoga zakona.

Članak 9.

Za izvršenje poslova u obavljanju djelatnosti iz članka 4. ovoga zakona u Zavodu se obvezno osnivaju:

- Odjel za razvoj kurikuluma i istraživanja;
- Odjel za rani odgoj, opće i obvezno obrazovanje;
- Odjel za strukovno obrazovanje;
- Odjel za informacijsko-dokumentacijsku djelatnost (INDOK) i nakladništvo.

Zavod može osnovati i druge odjele u skladu sa statutom Zavoda.

Zavod ima podružnice u Zagrebu, Splitu, Rijeci i Osijeku. Zavod može osnovati podružnice odnosno centre i u drugim gradovima, što se utvrđuje statutom Zavoda.

Članak 10.

Stručne poslove u Zavodu obavljaju savjetnici i viši savjetnici.

Za savjetnika odnosno višeg savjetnika može biti izabrana osoba koja:

- je državljanin Republike Hrvatske;
- je završila odgovarajući studij za stjecanje visoke stručne spreme;
- ispunjava druge uvjete utvrđene statutom Zavoda.

Pored uvjeta iz stavka 2. ovoga članka savjetnik mora imati najmanje pet (5), a viši savjetnik najmanje deset (10) godina radnog iskustva na poslovima odgoja i obrazovanja.

Savjetnici i viši savjetnici se biraju na temelju javnog natječaja. Postupak izbora savjetnika i viših savjetnika uređuje se statutom Zavoda.

Savjetnici i viši savjetnici za školske ustanove s nastavom na jeziku i pismu nacionalne manjine biraju se u skladu s odredbama Zakona o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina.

Za obavljanje pojedinih poslova iz svoje djelatnosti, Zavod može izabrati vanjske suradnike iz reda znanstvenika i stručnjaka, o čemu odlučuje ravnatelj Zavoda, u skladu sa statutom Zavoda.

Što se smatra odgovarajućim studijem iz stavka 2. ovoga članka odnosno radnim iskustvom iz stavka 3. ovoga članka utvrđuje se statutom Zavoda.

Članak 11.

Na uvjete za zasnivanje i prestanak radnog odnosa, te radno-pravni položaj savjetnika, viših savjetnika i drugih radnika Zavoda primjenjuju se odredbe ovoga zakona i opći propisi o radu.

Plaće savjetnika, viših savjetnika i drugih radnika Zavoda utvrđuju se u skladu s odredbama Zakona o plaćama u javnim službama.

IV. UPRAVLJANJE ZAVODOM

Članak 12.

Zavodom upravlja upravno vijeće.
Upravno vijeće ima predsjednika i osam članova.

Članak 13.

Predsjednik i članovi upravnog vijeća Zavoda biraju se iz reda istaknutih znanstvenika i stručnjaka iz područja odgoja i obrazovanja. Po jedan član upravnog vijeća je iz djelatnosti predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja i visokog školstva, te iz Obrtničke komore. Jedan je član upravnog vijeća predstavnik nastavničkih fakulteta, a tri su iz reda zaposlenika Zavoda.

Predsjednika i članove upravnog vijeća imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra.

Članovi Upravnog vijeća biraju se na četiri godine.

Članak 14.

Upravno vijeće Zavoda:

- donosi program rada i utvrđuje plan razvoja Zavoda;
- donosi financijski plan Zavoda;
- odlučuje o raspolaganju imovinom u skladu sa statutom Zavoda i zakonom;
- donosi statut Zavoda uz prethodnu suglasnost Vlade Republike Hrvatske;
- donosi opće akte Zavoda;
- imenuje i razrješava ravnatelja Zavoda,
- odlučuje o drugim pitanjima rada i poslovanja Zavoda u skladu sa statutom Zavoda i zakonom.

Upravno vijeće odlučuje većinom glasova ukupnog broja članova.

Članak 15.

Zavod ima ravnatelja.

Za ravnatelja Zavoda može biti imenovana osoba koja ispunjava uvjete za višeg savjetnika prema odredbama ovoga zakona i statuta Zavoda, te ima znanstveni stupanj doktora znanosti.

Ravnatelj se imenuje na temelju javnog natječaja, na mandat od četiri godine i može biti ponovno imenovan.

Način i postupak imenovanja ravnatelja uređuje se Statutom Zavoda.

Članak 16.

Ravnatelj Zavoda odgovoran je za zakonitost rada Zavoda.

Ravnatelj Zavoda:

- predlaže program rada Zavoda i odgovoran je za njegovo ostvarivanje;
- vodi poslovanje Zavoda;
- predstavlja i zastupa Zavod;
- predlaže upravnom vijeću nacrt statuta i općih akata Zavoda;
- predlaže upravnom vijeću imenovanje i razrješenje zamjenika i pomoćnika ravnatelja te tajnika Zavoda;
- sudjeluje u radu upravnog vijeća bez prava odlučivanja;
- podnosi izvještaj o radu i poslovanju Zavoda;
- obavlja druge poslove u skladu sa zakonom i statutom Zavoda.

Članak 17.

Ravnatelj Zavoda ima zamjenika i pomoćnike.

Broj pomoćnika ravnatelja, način, postupak i uvjeti njihova imenovanja, te uvjeti za imenovanje zamjenika ravnatelja Zavoda utvrđuju se statutom Zavoda.

Članak 18.

Zavod ima tajnika.

Uvjeti i način izbora tajnika Zavoda uređuju se statutom Zavoda.

Članak 19.

U Zavodu se osniva Vijeće savjetnika.

Vijeće iz stavka 1. ovoga članka je stručno tijelo Zavoda, a čine ga savjetnici i viši savjetnici Zavoda.

U Zavodu se mogu se osnivati i druga stručna tijela, u skladu sa statutom Zavoda.

Članak 20.

Nadzor nad zakonitošću rada Zavoda obavlja Ministarstvo prosvjete i športa.

V. IMOVINA ZAVODA

Članak 21.

Imovinu Zavoda čine sredstva za rad pribavljena od osnivača, stečena pružanjem usluga ili pribavljena iz drugih izvora, u skladu sa člankom 6. ovoga zakona.

Zavod ne može bez suglasnosti osnivača steći, opteretiti ili otuđiti nekretninu i drugu imovinu čija je vrijednost veća od vrijednosti utvrđene statutom Zavoda.

Članak 22.

Zavod odgovara za obveze cijelom svojom imovinom.

Za obveze Zavoda solidarno i neograničeno odgovara osnivač.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 23.

Upravno vijeće Zavoda imenovat će se najkasnije u roku 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Upravno vijeće Zavoda donijet će statut i druge opće akte Zavoda najkasnije u roku 30 dana od dana njegova imenovanja.

Natječaj za izbor ravnatelja Zavoda objavit će se danom stupanja na snagu Statuta Zavoda.

Članak 24.

Zavod za unapređivanje školstva prestaje kao uprava u sastavu Ministarstva prosvjete i športa kada se donese rješenje iz članka 7. stavka 2. ovoga zakona.

Službenike i namještenike Zavoda za unapređivanje školstva koji ne ispunjavaju uvjete utvrđene člankom 10. ovoga zakona rasporedit će Ministarstvo prosvjete i športa u skladu sa zakonom.

Članak 25.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama.

O B R A Z L O Ž E N J E

KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O ZAVODU ZA ŠKOLSTVO REPUBLIKE HRVATSKE

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

1. U Republici Hrvatskoj prosvjetno-pedagoška služba kontinuirano djeluje dulji niz godina, ali pod različitim nazivima. Do 1990. godine djelovao je jedan republički s pet regionalnih zavoda za prosvjetno-pedagošku službu (Zagreb, Split, Rijeka, Osijek i Varaždin) u kojem je bilo zaposleno ukupno 358 djelatnika. Godine 1990., umjesto prethodnih šest, osnovan je pri Ministarstvu prosvjete i kulture jedinstvenim nazivom Zavod za školstvo. Tim preustrojem smanjen je broj zaposlenih u Zavodu na manje od 200. Sve je to utjecalo na djelovanje Zavoda, a od nekoliko prijedloga za njegovim oživljavanjem ni jedan nije ostvaren. Zapravo, program se Zavoda smanjuje pa se Zavod, kao stručno-pedagoška služba, i formalno ukida 1994. godine.

Preustrojtvom Ministarstva prosvjete i športa 1998. godine rad se Zavoda ponovno oživljava pod nazivom Zavod za unapređivanje školstva. Od kolovoza 2001. godine Zavod za unapređivanje školstva, temeljem Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva prosvjete i športa (Narodne novine, broj 70/01), kao ustrojstvena jedinica Ministarstva, obavlja stručne poslove praćenja, nadziranja, unapređivanja i razvoja školskog sustava.

Prema važećim propisima Zavod za unapređivanje školstva ostvaruje sljedeće zadaće:

- izrađuje prijedloge nastavnih planova i programa, prati, analizira i ocjenjuje njihovo ostvarivanje te predlaže poboljšanje;
- prati i nadzire izvođenje nastave i drugih oblika odgojnog i obrazovnog rada i stjecanja naobrazbe;
- koordinira poslove u vezi s učeničkim natjecanjima;
- pruža stručnu instruktivno-pedagošku pomoć;
- sudjeluje u organizaciji i provedbi uvođenja vježbenika u nastavni rad;
- obavlja i koordinira poslove u vezi sa stručnim usavršavanjem i polaganjem stručnih ispita odgojitelja, učitelja, nastavnika i stručnih suradnika;
- provodi stručno-pedagoški nadzor;
- organizira i provodi stručna i razvojna pedagoška istraživanja;
- izrađuje nacрте prijedloga stručno-pedagoških normativa nastavnih sredstava i opreme;
- prati rad učeničkih domova;
- prati i nadzire stručnu uporabu udžbenika;

- prati rad s darovitim učenicima;
- prati rad i pruža instruktivno-pedagošku pomoć u školovanju djece i mladeži s teškoćama u razvoju;
- obavlja i druge stručne poslove u unapređivanju i razvoju školskog sustava.

U Zavodu za unapređivanje školstva ustrojena su četiri odjela: Odjel za istraživanje, razvoj i izdavačku djelatnost, Odjel za opće i posebne programe, Odjel za strukovno i umjetničko školstvo i Odjel za predškolske, osnovnoškolske i gimnazijske programe, a ustrojeno je i šest odsjeka stručno-pedagoškog nadzora u Zagrebu i u područnim jedinicama u Osijeku, Rijeci, Splitu, Varaždinu i Zadru.

Zavod ima ukupno 85 djelatnika – 77 savjetnika / nadzornika i 8 administrativno-tehničkih djelatnika. Uz savjetnike i nadzornike koji imaju status državnih službenika, za obavljanje programskih zadaća za koje nema odgovarajućih stručnjaka Zavod angažira veći broj vanjskih suradnika. Vanjski suradnici (oko 120 u 2001. godini) obavljaju poslove koji se ponajprije odnose na stručno usavršavanje prosvjetnih djelatnika, provođenje stručnih ispita, izradu nastavnih planova i programa, rad na udžbenicima i nastavnim sredstvima te poslove i zadaće istraživanja, razvoja i nakladničke djelatnosti.

Područje u kojemu Zavod ostvaruje svoje programske zadatke jesu odgojno-obrazovne ustanove - predškolski odgoj, osnovne i srednje škole – javne, privatne i specijalne škole te različiti oblici i razine obrazovanje odraslih, i to:

Predškolski odgoj - 454 ustanova

- djece ukupno: 133.076 od toga: 86.048 primarni program
- program predškole ukupno: 17.028
- razni kraći programi: 30.147
- ukupno odgojno-obrazovnih djelatnika: 7.192

Osnovne škole - 828 matičnih i 1270 područnih škola,

- ukupno učenika na početku školske godine: 398.459
- ukupno učitelja: 30.820

Srednje škole - 365 ustanova

- broj učenika: 192.679
- broj nastavnika i stručnih suradnika: 15.700

Glazbene i baletno-plesne škole - 72 škole

- 49 škola izvodi samo program osnovne glazbene škole
- broj učenika: 13.847 - broj učitelja: 360

Srednje umjetničke škole

- broj škola likovne umjetnosti i dizajna: 13
- broj učenika: 2.132
- broj nastavnika: 280

Učenički domovi - 53 ustanove

- broj odgajatelja: 199

Pored navedenoga, u ostvarivanju programa Zavod surađuje s nastavničkim fakultetima, obrtničkim i gospodarskim komorama te velikim brojem nevladinih udruga koje provode posebne programe iz područja obrazovanja, odgoja i osposobljavanja.

Iz navedenih podataka vidljivo je da s postojećim kadrovskim potencijalom Zavod nije u mogućnosti ostvarivati svoju funkciju. Naime, u školskom sustavu (bez visokog) djeluje oko 55.000 odgajatelja, učitelja, nastavnika i profesora, a u Zavodu radi 77 prosvjetnih savjetnika što znači da na jednog savjetnika dolazi oko 714 učitelja, odnosno da jedan prosvjetni savjetnik može izvršiti pedagoško-instruktivni uvid po učitelju jednom u pet godina. Usporedbe radi, Republika Slovenija ima oko trećinu stanovnika škola i učenika Hrvatske, a gotovo četverostruko više djelatnika koji obavljaju poslove prosvjetno-pedagoške službe, raspoređene u dva zavoda i dva centra.

Uz nedostatan broj i izrazito nepovoljnu profesionalnu strukturu djelatnika koji rade na unapređivanju odgojno-obrazovnog rada, neka predmetna i strukovna nastavna područja u strukturi zaposlenika Zavoda nisu uopće zastupljena. Jednim dijelom taj se problem rješava zaduženjem postojećih djelatnika nekom strukom ili predmetom za koje nemaju profesionalne kompetencije (npr. profesor fizičke kulture vodi programe ekonomskih škola, prof. matematike graditeljske škole i slično).

Aktualne teškoće u radu Zavoda uzrokovane su ne samo postojećim brojem i strukturom djelatnika Zavoda, izrazitim pomanjkanjem savjetnika niza struka, osobito za obrazovna područja strukovnih škola, već i ustrojem Zavoda te neadekvatnim materijalnim i prostorno-tehničkim uvjetima rada. Zbog toga se rad Zavoda pretežno usmjerava ka administrativnim umjesto stručno-pedagoškim poslovima, što se osobito negativno odražava na strukovno školstvo. Sve upućuje na potrebu da se Zavod temeljito reorganizira, stručno osmisli, kadrovski i materijalno ojača, te racionalno i djelotvornije ustroji.

Sredstva za ostvarivanje programa rada Zavoda osiguravaju se pretežno iz državnog proračuna (u 2001. godini – 11.706.466,79 kn, a u 2002. godini 12.254.563,00 kuna). Dio prihoda (oko 5%) Zavod realizira na tržištu, a ta se sredstva uglavnom namjenjuju za poboljšanje materijalnih uvjeta rada.

Programsko osamostaljenje, kadrovske popunjavanje i decentralizacija tri su preduvjeta da Zavod postane institucija za promjenu i unapređivanje hrvatskog školstva, ostvarujući, prije svega, svoju funkciju u radu s učiteljima i nastavnicima i ravnateljima kao subjektima o kojima primarno ovisi kvaliteta sustava.

2. Neka međunarodna iskustva

Republika Slovenija ima četiri institucije – Zavod za školstvo (samo osnovne škole i gimnazije), Zavod za andragogiju, Centar za strukovno obrazovanje i Državni ispitni centar (vanjska evaluacija sustava i provođenje državne mature) u kojima je ukupno uposleno preko 400 djelatnika, a samo Zavod za školstvo 215. Zavod za školstvo od 1990. do 1995. godine bio je ustrojstveni dio Ministarstva, a od 1995. godine je javni zavod. Zavod za školstvo Republike Slovenije danas ima ukupno 215 djelatnika, u devet organizacijskih jedinica. U Ljubljani na dvije lokacije zaposleno je 97, a u područnim jedinicama (Koper, M. Sobota, Kranj, Novo Mesto, Maribor, Celje, Nova Gorica) ukupno 118 djelatnika.

Republika Mađarska je istovremeno s promjenom nacionalnog kurikulumu utemeljila nacionalni Zavod za školstvo. U Budimpešti paralelno djeluje Institut za obrazovnu politiku, koji preuzima vodeću ulogu u pružanju ekspertiza i projektiranju reformi obrazovanja u zemljama jugoistočne Europe.

Uz Ministarstvo obrazovanja, kulture i znanosti u Nizozemskoj osnovane su četiri specijalizirane institucije:

- Nacionalni institut za kurikularni razvoj
- Nacionalni institut za vrednovanje obrazovanja
- Centar za inovacije u obrazovanju
- Agrikulturni obrazovni centar

Pored navedenih institucija djeluje i posebno nadzorno tijelo na nacionalnoj razini – Obrazovni savjet koji na osnovi podloga što ih izrađuju instituti i centri savjetuje vođenje i provedbu politike obrazovanja.

Institut za kurikularni razvoj bavi se problemima razvoja obrazovanja osnovnih i specijalnih škola, usavršavanja učitelja te razvoja obrazovanja srednjih opće-obrazovnih i strukovnih škola, kao i obrazovanja odraslih.

U okviru Nacionalnog instituta za vrednovanje obrazovanja ima nekoliko odjela koji služe potrebama različitih obrazovnih institucija uključivo i privatno školstvo radi evaluacije obrazovanja, testiranja i mjerenja kvalitete obrazovanja te organiziranja obrazovanja učitelja. Samo u Nacionalnom institutu za vrednovanje obrazovanja zaposleno je oko 550 profesionalaca, a povremeno se uključuje i do 2000 vanjskih suradnika.

II. PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM

Zakonom čije se donošenje predlaže uređuju se sljedeća pitanja, i to:

- osniva se Zavod za školstvo Republike Hrvatske kao javna ustanova i propisuje njegova djelatnost kojom Zavod utvrđuje i razvija kurikulum za pojedina područja odgoja i obrazovanja, pruža stručno-pedagošku pomoć školskim ustanovama, analizira stanje u odgojno-obrazovnom sustavu, ostvaruje zajedničke programe sa srodnim ustanovama te obavlja odgovarajuću informatičko-dokumentacijsku i nakladničku djelatnost;
- utvrđuje se način i izvori financiranja djelatnosti Zavoda za školstvo;
- uređuje se ustroj, način upravljanja Zavodom te način i postupak izbora upravnog vijeća, ravnatelja i drugih tijela Zavoda;
- određuje se način i rok izdvajanja Zavoda za unapređivanje školstva kao uprave iz sastava Ministarstva prosvjete i športa te utvrđuje pravo njegovih zaposlenika na preuzimanje i raspored na odgovarajuće poslove u skladu sa zakonom.

III. OBJAŠNJENJE ODREDBI KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA

Člankom 2. - propisuje se da je osnivač Zavoda za školstvo Republika Hrvatska, a da prava i dužnosti osnivača Zavoda obavlja Vlada Republike Hrvatske. Zavod je javna ustanova, što podrazumijeva: da se Zavod osniva isključivo radi obavljanja djelatnosti propisane ovim zakonom; da je Zavod neprofitna ustanova, što znači da je cilj osnivača da se obavljanjem djelatnosti Zavoda ostvari utvrđeni opseg i razina unapređivanja školskog sustava a time i potreba građana; nadalje, da Zavod ima potrebnu samostalnost, što se razrađuje odredbama Konačnog prijedloga zakona i statutom Zavoda, a na njegovo osnivanje, ustrojstvo, upravljanje, imovinu te statusne promjene, uz odredbe ovoga zakona, primjenjuju i odredbe Zakona o ustanovama (Narodne novine, broj 76/93).

Člankom 4. - utvrđuje se djelatnost Zavoda za školstvo. Prema rješenjima ove odredbe Konačnog prijedloga zakona Zavod u osnovi obavlja uobičajene poslove nacionalne agencije za utvrđivanje i razvoj kurikuluma za sve vrste i razine školskih ustanova, pruža stručno-pedagošku pomoć odgajateljima, učiteljima, nastavnicima i stručnim suradnicima te prati sustav njihove trajne naobrazbe i napredovanja, izrađuje analize stanja u školskom sustavu i obavlja odgovarajuću informacijsko-dokumentacijsku i nakladničku djelatnost. Propisana djelatnost Zavoda jasno je razgraničena od nadležnosti Ministarstva prosvjete i športa koje je utvrđena zakonom i Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva prosvjete i športa.

Člankom 5. - propisuje se da Zavod za školstvo ima svojstvo pravne osobe te da djelatnost, zbog koje je osnovan, obavlja samostalno. Samostalnost obavljanja djelatnosti izražava se osobito u financijskoj samostalnosti Zavoda (članak 6. Nacrta), te u autonomiji Zavoda da sva pitanja od značaja za obavljanje njegove djelatnosti i realizaciju programa njegova rada utvrđuje statutom, uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske (članak 8. te 14. – 18. Konačnog prijedloga zakona).

Člankom 7. - propisuje se da uvjete za početak rada Zavoda utvrđuje ministar prosvjete i športa svojim rješenjem, kada se osiguraju minimalni materijalno-financijski, programski i kadrovski uvjeti za ostvarivanje propisane djelatnosti Zavoda.

Člankom 8. i 9. - propisano je da se ustroj Zavoda utvrđuje Statutom Zavoda. U Zavodu se obvezno ustrojavaju: Odjel za razvoj kurikuluma i istraživanja, Odjel za rani odgoj, opće i obvezno obrazovanje, Odjel za strukovno obrazovanje, te Odjel za informacijsko-dokumentacijsku djelatnosti (INDOK) i nakladništvo. Odjeli koji se obvezno osnivaju u Zavodu strukturirani su na način koji je kompatibilan propisanoj djelatnosti Zavoda (članak 4. Konačnog prijedloga Zakona). Zavod, međutim može imati i druge odjele što se utvrđuje statutom Zavoda. Zavod ima odsjeke u Zagrebu, Splitu, Rijeci i Osijeku, a može ih osnovati i u drugim gradovima što odgovara modelu decentraliziranog sustava školstva u Republici Hrvatskoj.

Člankom 10. - utvrđuju se uvjeti koje moraju ispunjavati savjetnici i viši savjetnici Zavoda. Ujedno, ovom odredbom propisuje se da se savjetnici i viši savjetnici za školske ustanove na jeziku i pismu nacionalne manjine biraju u skladu s odredbama Zakona o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina, te da Zavod, za obavljanje pojedinih poslova iz svoje djelatnosti može birati vanjske suradnike iz reda znanstvenika i stručnjaka iz školskih ustanova, te fakulteta i drugih visokoškolskih ustanova.

Člankom 11. - utvrđen je radno-pravni i materijalno-motivacijski položaj savjetnika i viših savjetnika i drugih radnika Zavoda na način da se zasnivanje i prestanak njihova radnog odnosa regulira općim propisima o radu, a da se njihove plaće utvrđuju u skladu s propisom o plaćama u javnim službama, što je pravilo gotovo bez iznimke za slične javne ustanove u Republici Hrvatskoj.

Člankom 12. - propisuje se da Zavodom za školstvo upravlja Upravno vijeće koje imenuje Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra prosvjete i športa.

Člankom 13. - propisuje se broj i način izbora članova upravnog vijeća kao tijela upravljanja Zavodom.

Člankom 14. - utvrđuje se djelokrug Upravnog vijeća Zavoda, koje donosi program rada i utvrđuje plan razvoja Zavoda, donosi financijski plan Zavoda, odlučuje o raspolaganju imovinom u skladu sa statutom Zavoda i zakonom, donosi statut Zavoda uz prethodnu suglasnost Vlade Republike Hrvatske, donosi opće akte Zavoda, imenuje i razrješava ravnatelja Zavoda, te odlučuje o drugim pitanjima rada i poslovanja Zavoda u skladu sa statutom Zavoda i zakonom.

Člankom 15. - 18. – utvrđeni su uvjeti i način izbora ravnatelja, zamjenika ravnatelja i tajnika Zavoda, te propisana ovlaštenja ravnatelja Zavoda.

Člankom 19. - propisano je da se u Zavodu obvezno osniva Vijeće savjetnika, a da se druge vrste stručnih tijela osnivaju u skladu sa statutom Zavoda.

Člankom 20. – utvrđeno je da nadzor nad zakonitošću rada Zavoda obavlja Ministarstvo prosvjete i športa.

Člankom 21. i 22. – utvrđeno je što se smatra imovinom Zavoda i propisan način raspolaganja tom imovinom. Zavod za unapređenje školstva kao uprava Ministarstva prosvjete i športa nema svoju imovinu, pa se ova pitanja Konačnim prijedlogom zakona uređuju načelno, u skladu s odredbama Zakona o ustanovama.

Člancima 23. i 24. – utvrđuju se rokovi donošenja akata za provođenje Zakona.

IV. SREDSTVA POTREBNA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje predloženog Zakona potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu. Predlaže se sljedeća dinamika porasta broja zaposlenika i sredstava (baza 2002. godina) prema sljedećoj tabeli:

Opis / Godina	2002. 85 zaposlenih prema DP	2003. 137 zaposlenih (ind. 2/3=1,76)	2004. 240 zaposlenih (ind. 4/3= 1,76)	2005. 270 zaposlenih (ind. 5/4=1,13)	2006. 375 zaposlenih (ind. 6/5= 1,39)
1	2	3	4	5	6
A. Rashodi za zaposlene					
Plaće (bruto)	6.260,891	8.144,540	20,858,658	23,570,283	32,762,694
Doprinosi	1.068,734	1.390,272	3,462,537	3,912,667	5,438,607
Naknada prijevoza na posao i s posla	232,991	320,000	667,158	753,889	1,047,905
Ukupno A.	7.563,616	9.854,812	24,988,353	28,236,839	39,249,206
B. Materijalni rashodi					
Službena putovanja	899,167	415,607	1,823,046	2,060,042	2,863,458
Stručno usavršavanje zaposlenika	205,000	405,000	712,800	805,464	1,119,595
Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	348,259	472,400	1,442,662	1,630,208	2,265,989
Energija	118,556	210,707	370,844	419,054	582,485
Materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje	160,568	345,982	608,925	688,085	956,439
Usluge telefona, pošte i prijevoza	551,026	560,760	986,937	1,115,239	1,550,182
Usluge promidžbe i informiranja	10,921	37,132	65,352	73,848	102,649
Komunalne usluge	70,566	165,043	286,021	323,204	449,253
Zakupnine i najamnine	253,698	407,245	716,752	809,929	1,125,802
Intelektualne i osobne usluge	1.194,388	1.010,683	4,500,497	5,085,561	7,068,930
Ostale usluge	383,942	195,935	543,826	614,524	854,188
Reprezentacija	87,455	117,116	277,618	313,709	436,055
Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	137,472	153,368	269,926	302,016	423,973
Ukupno B.	4.421,018	4.496,978	12,605,207	14,243,883	19,798,998
Ukupno A.+B.	11.984,634	14.351,790	37,593,560	42,480,722	59,048,204
C. Kapitalna ulaganja – projekti					
Uredska oprema i namještaj	104,389	100,000	427,680	483,278	671,757
Računala i računalna oprema	130,540	150,000	427,680	483,278	671,757
Ostala oprema	25,000	-	142,560	161,093	223,919
Programska podrška-licence	10,000	100,000	285,120	322,186	447,838
Ukupno C.	269,929	350,000	1,283,040	1,449,835	2,015,271
Sveukupno A.+B.+C.	12.254,563	14.701,790	38,876,600	43,930,557	61,063,75

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA

Prijedlog Zakona o Zavodu za školstvo Republike Hrvatske raspravljen je i prihvaćen na 25. sjednici Hrvatskog sabora zaključkom, Klasa: 602-01/02-01/01, Urbroj: 61-02-02 od 4. listopada 2002. godine.

Svi prijedlozi, primjedbe i mišljenja upućeni predlagatelju radi pripreme Konačnog prijedloga zakona razmotreni su i u najvećoj mogućoj mjeri uzeti u obzir kod izrade Konačnog prijedloga zakona.

U skladu s navedenim zaključkom Hrvatskog sabora, u cijelosti je preispitana odredba članka 4. Prijedloga Zakona o zavodu za školstvo Republike Hrvatske i preformulirana tako da se djelatnost Zavoda može jasno razlikovati od nadležnosti i ovlaštenja resornog ministarstva. Naime, članak 4. Konačnog prijedloga zakona djelatnost Zavoda za školstvo Republike Hrvatske u osnovi definira kao poslove koje prema međunarodnim standardima uobičajeno obavlja nacionalna agencija za utvrđivanje i razvoj kurikuluma. Time je, prema stajalištu predlagatelja, otklonjena primjedba o navodnoj monopolističkoj poziciji Zavoda i bojazan o uspostavljanju «paralelnog ministarstva». Usporedo s tim rješenjem, odredbom članka 9. Konačnog prijedloga zakona na odgovarajući način je uređen ustroj Zavoda tako da su odjeli koji se u Zavoda obvezno osnivaju u funkcionalnoj vezi sa propisanom djelatnošću Zavoda.

Primjedbe i prijedlozi izneseni u prvom čitanju zakona u vezi s osnivačkim pravima nad Zavodom za školstvo prihvaćeni su u cijelosti na način kako je to izraženo formulacijama odredbi članka 2., članka 13. stavka 2. i članka 14. stavka 1. alineje 4. Konačnog prijedloga zakona. Prema navedenim odredbama Konačnog prijedloga zakona, prava i obveze osnivača Zavoda obavlja Vlada Republike Hrvatske, koja imenuje članove upravnog vijeća Zavoda, na prijedlog ministra prosvjete i športa, te daje prethodnu suglasnost na odredbe statuta Zavoda. Uz to, prihvaćen je i zahtjev iznesen u prvom čitanju zakona da se smanji broj članova upravnog vijeća Zavoda, te je na odgovarajući način preformulirana odredba članka 12. i 13. Konačnog prijedloga Zakona.

Konačnim prijedlogom zakona izostavljena je kao suvišna diskriminirajuća odredba prema kojoj članom upravnog vijeća Zavoda ne bi mogla biti osoba koja je stranački dužnosnik.

Nadalje, člankom 10. Konačnog prijedloga zakona, u skladu s primjedbama i prijedlozima iznesenim u prvom čitanju zakona, izmijenjeni su i precizirani uvjeti za izbor savjetnika odnosno višeg savjetnika i vanjskih suradnika Zavoda. Jasnije se definiraju kriteriji za izbor odnosno uvjeti koje mora imati savjetnik odnosno viši savjetnik Zavoda (odgovarajući studij i radno iskustvo), a u pogledu izbora savjetnika za školske ustanove s nastavom na jeziku i pismu nacionalnih manjina odredba članka 10. Konačnog prijedloga zakona upućuje na primjenu uvjeta utvrđenih Zakonom o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina.

Razmotren je i prijedlog da bi trebalo preispitati određenje prema kojem se na radno-pravni položaj zaposlenika Zavoda, uz odredbe zakona čije se donošenje predlaže, primjenjuju opći propisi o radu, a na njihove plaće Zakon o plaćama u javnim službama. U vezi s tim zadržano je rješenje iz članka 11. Konačnog prijedloga zakona kao uobičajeno za javne ustanove odnosno javne službe.

Konačno, odredbom članka 23. Konačnog prijedloga zakona propisano je da će službenike i namještenike Zavoda za unapređivanje školstva, kao uprave u sastavu Ministarstva prosvjete i športa, koji ne ispunjavaju uvjete za savjetnika odnosno višeg savjetnika rasporediti Ministarstvo u skladu sa zakonom, čime je prema mišljenju predlagatelja zakona otklonjena primjedba da bi Zavod koji se osniva postao «ustanova u koju bi se smještali prekobrojni kadrovi».

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA KOJI SU BILI DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA, A KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO

Utvrđivanjem teksta Konačnog prijedloga zakona odnosno izmjenom formulacija pojedinačnih odredbi na način kako je to izneseno u poglavlju pod točkom V. Obrazloženja Konačnog prijedloga zakona, prihvaćeni su svi prijedlozi i mišljenja koji su dani na tekst Prijedloga zakona.